

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Υπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Θείου Παιδαγωγικοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ	Ἐξωτερικοῦ
Ἑτησίᾳ . . . δρ. 16. —	Ἑτησίᾳ . . . δρ. 25. —
Ἑξαμηνίῳ . . . 8,50	Ἑξαμηνίῳ . . . 13. —
Τρίμηνι . . . 4,50	Τρίμηνι . . . 7. —

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ, 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰκουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Εὐρυπιδίου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον

Περίοδος Β' — Τόμος 29ος

Ἐν Ἀθήναις, 22 Ἰανουαρίου 1922

Ἔτος 44ον — Ἀριθ. 8

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΜΑΣΚΑΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ Jules Cancel.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' (Συνέχεια)

Ὁ Ἰουλιανὸς σῶπασε μιὰ στιγμή κι' ἔπειτα εἶπε :

— Τώρα μιὰ φορὰ εἶσαι καλὸ παιδί καὶ πρέπει νὰ ξεχάσουμε πὼς παρὰ λίγο νὰ γίνῃς παλιόπαιδο.

— Δὲ φταίω ἐγώ ! ἔκαμε δ Φρέδος.

Ἡ καρδιά μου εἶναι καλὴ : εἶναι ἡ καρδιά τῆς μητέρας μου· μὰ τὸ κεφάλι μου εἶναι κακό· φαντάζομαι πὼς εἶναι τὸ ξεροκέφαλο τοῦ πατέρα μου. Ὅταν μέσα μου μιλάει ἡ καρδιά, εἰμι καλὸς καὶ τίμιος. Ὅταν μιλάει τὸ κεφάλι, εἰμαι ἱκανὸς νὰ κάμω τὰ φρικτότερα πράγματα.

— Ἐλα τώρα ! εἶπε δ Ἰουλιανός. Δὲν πρέπει νὰ ἐξογκῶνῃς τίς κουταμάρες ποὺ μοῦ εἶπες πὼς ἔκαμες. Βέβαι· δὲν ἦταν σωστὸ νὰ πᾶς νὰ σουφρώσῃς τὰ ζαμπόνια τῆς κυρᾶς. Μὰ τὸ κάτω-κάτω κι' αὐτὴ ἡ στριμμένη γιατί νὰ σὲ καταδικάσῃ νὰ πεθάνῃς τῆς πείνας ;... Κι' ἄλλωστε ὅλ' αὐτὰ τώρα πᾶνε, τελειώσαν.

— Καὶ τελειώσαν καλὰ, ἔκαμε δ Φρέδος δίδοντας τὸ χέρι στὸ σύντροφό του. Εἴμεστε φίλοι, ἔ ;

— Φίλοι, γιὰ ὅλη μας τὴ ζωὴ, ἀ-

πάντησε δ Ἰουλιανός, σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ Φρέδου.

Αὐτὰ ἔλεγαν τὰ δύο παιδιά ὅταν ἡ πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ ἀνοίξε καὶ μπῆκε ἡ Σεσίλη κρατώντας ἓνα πιὰτο τηγανίτες ζεστές, ποὺ τίς εἶχε φτιάξει μόνη της.

Τοὺς ἐξήγησε ἀμέσως πὼς μπόρεσε νὰ τοὺς κάμῃ αὐτὴ τὴν ἐκπληξή.

— Φαντασθῆτε, ἔλεγε στὰ παιδιά, ἡ μαμά κι' ὁ μπαμπᾶς βγήκαν κι' οἱ δύο καὶ μ' ἀφησαν μονάχη στὸ σπίτι. Ἀμέσως λοιπὸν ἔφτιαξα τηγανίτες γιὰ νὰ σᾶς φέρω νὰ φάτε.

Ἐνα «ζήτη» ὑπεδέχθηκε τὴν ὥρα αὐτὴ φροντίδα τῆς Σεσίλης κι' ἀμέσως οἱ δύο μαθητευόμενοι παράτησαν τὴ δουλειά.

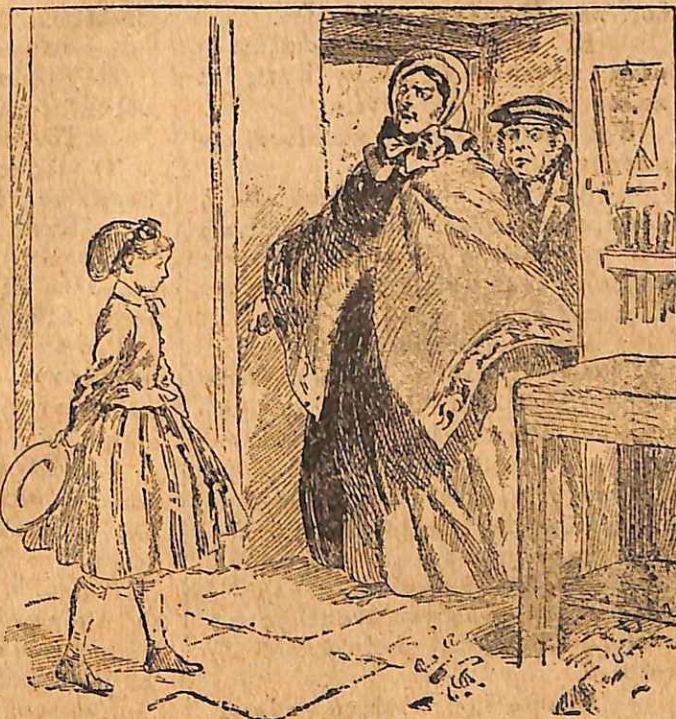
Ἀπλῶσαν μιὰ λευκὴ πετσέτα στὴ γωνιά τοῦ μαζαγίου καὶ τὰ τρία παιδιά ἀρχισαν τὸ κολασιό τους με ἑκτακτὴ ὀρεξὴ καὶ ζωηρὲς κουβέντες.

Ἀφοῦ ἱκανοποιήσαν τὴν ἡλιμαργίαν τους καὶ πασάλειψαν τὴ μύτη τους με μέλια, ποὺ τὰ εἶχε βάλει χωρὶς οἰκονομία ἡ μικρὴ μαγειρίσσα, ἀρχισαν νὰ κάνουν σχέδια γιὰ τὸ μέλλον.

— Ἐγώ, εἶπε σοβαρὰ ἡ Σεσίλη, ξέρω τί θὰ κάμω, ἅμα μεγαλώσω. (*)

— Τί; ρώτησαν μαζὶ καὶ τὰ δύο παιδιά.

(*) Ἰδε εἰκόνα προηγ. φύλλου σελ. 49

— Σιωπή !... Δὲν ἔκαμες καλὰ νάρθῃς ἐδῶ !... (Σελ. 58, στ. 6')

— Θὰ πάρω ἄντρα ἓναν ἀπ' τοὺς δύο σας.

Αὐτὴ ἡ δήλωση, ποὺ ἐνδιέφερε καὶ τοὺς δύο, ἦταν τόσο κωμικὴ, ποὺ δ Φρέδος κι' ὁ Ἰουλιανὸς δὲ μπόρεσαν νὰ μὴ γελάσουν. Μὰ τὰ γέλια τους δὲν δυσηρέστησαν τὴ Σεσίλη.

— Ἐ, τί πάθατε ; ἔκαμε μ' ἓνα χαριτωμένο μορφασμό. Δὲ γελᾶνε ὅταν πρόκειται γιὰ πράγματα σοβαρά.

Ὁ Ἰουλιανὸς ρώτησε :

— Καὶ ποῖον ἀπ' τοὺς δύο θὰ πάρεις ;

Τὸ κορίτσι, πάντα γεμάτο σοβαρότητα καὶ αξιοπρέπεια, σκέφθηκε μιὰ στιγμή κι' ὕστερα ἀπάντησε :

— Δὲν ξέρω τίποτα, ἀκόμη... Γιὰ τὴν ὥρα μοῦ ἀρέσετε κι' οἱ δύο. Σὺ, Ἰουλιανέ, εἶσαι σοβαρὸς, φρόνιμος καὶ ἡ μαμά σ' ἀγαπᾷ πολὺ. Τὸ λέει καὶ τὸ ξαναλέει, ὅτι εἶσαι παιδί ἀπὸ οἰκογένεια καὶ ὅτι μιὰ μέρα θὰ ξαναβρῇς τοὺς γονεῖς σου, ποὺ εἶναι

«Ὁ Ἰουλιανὸς ἔδειξε τὸ στιγμῶν...» (Σελ. 58, στ. α')

πολύ πλούσιοι και θα σου δώσουν πολλά λεφτά.

— Άς ελπίσουμε πώς η μαμά σου λέει αλήθεια, αναστέναξε ο μαθητευόμενος, γιατί είναι πολύ κακό να μην έχει κανείς γονείς. Αν είναι νάρθουν οι δικοί μου, ως έρθουν όσο μπορούν γρηγορώτερα κι' ως είναι, τι θέλουν.

Και σ' αυτή τη σκέψη, ο μικρός μαθητευόμενος δέ μπόρεσε να κρατήσει τη λύπη του και τα μάτια του γέμισαν δάκρυα.

Ο Φρέδος και η Σεσίλη είδαν τη συγκίνηση του Ιουλιανού.

Μ' ένα αυθόρμητο αίσθημα τον πλησίασαν και τον αγκάλιασαν και οι δύο.

— Τό έρεεις καλά, του είπε ο Φρέδος, πώς έχεις έναν καλό φίλο.

— Κι' εγώ; Δέ με λογαριάζετε ξμένα; πρόσθεσε η Σεσίλη. Έχεις δυο καλούς φίλους, Ιουλιανέ.

Και για ν' αλλάξει η κουβέντα, τον ρώτησε εύθυμα.

— Αλήθεια είν' αυτό που λέει η μαμά, πώς στο δεξί σου μπράτσο έχεις ένα τετράφυλλο τριφύλλι και πώς απ' αυτό το σημάδι θα σε ξαναβρούν οι γονείς σου;

— Αλήθεια, απάντησε ο Ιουλιανός.

Σήκωσε το μανίκι του και έδειξε στους φίλους του το «στίγμα» που είχε στο άνω μέρος του μπράτσου του.

Πάνω στο λευκό δέρμα φαινόταν καθαρά ένα μπλε τετράφυλλο τριφύλλι. Ανάμεσα στα δυο φύλλα ήταν δυο γράμματα, που αν και παραμορφωμένα απ' τη σωματική ανάπτυξη του παιδιού, διαβαζόταν ακόμη πολύ εύκολα.

— Επειδή έχω αυτά τα γράμματα, είπε, με ωνόμασαν Ιουλιανό Μεσονύχτη.

Και επειδή σε βρήκαν μεσάνυχτα στην πόρτα της εκκλησίας, έτσι δεν είναι;

— Ναι.

Ο Φρέδος άκουγε όλος αυτιά την ιστορία, όταν η Σεσίλη του είπε:

— Φρέδο, η μαμά δέ σ' αγαπά κα-
θόλου εσένα,

— Ω! το ξέρω! είπε γελώντας το παιδί.

— Διαρκώς λέει ότι είσαι κακό παιδί, ότι τα μάτια σου την τρομάζουν, κι' όλο γκρινιάζει τον μπαμπά γιατί σε πήρε στο μαγαζί. Μά εγώ δεν πιστεύω νάχη δικιο... Δεν είσαι κακό παιδί, Φρέδο, ε;

— Όχι, Σεσίλη, δεν είμαι κακό παιδί. Πιστεύω μάλιστα ότι αργότερα θα γίνω καλός άνθρωπος, όπως θέλει η μαμά μου να γίνω.

— Τότε λοιπόν ώρα! έφώναξε το κοριτσάκι χτυπώντας τα χέρια. Θα μπορώ δηλαδή να σε πάρω κι' εσένα...

Μά πιας από τους δυο σας θα με θέλει, όταν μεγαλώσω.

— Εγώ! απάντησαν με μια φωνή και τα δυο παιδιά.

Μά αφού είπαν με τον ίδιο ένθουσιασμό αυτό το «εγώ», ο Φρέδος κι' ο Ιουλιανός κοιτάχθηκαν.

— Δέ θα μπορέσουμε όμως να πάρουμε κι' οι δυο μας τη Σεσίλη, είπε ο πρώτος.

— Και μένα μου φαίνεται δύσκολο.

Η Σεσίλη ανέλαβε να λύση αυτή, προσωρινά τουλάχιστο, το πρόβλημα.

— Ακούστε, είπε, έχουμε καιρό να σκεφθούμε... Για την ώρα είστε και οι δυο άρραβωνιαστικοί μου. Μιά μέρα θα σάς πω ποιόν απ' τους δυο θα διαλέξω... Σας άρεσει έτσι;

— Θαυμάσια! είπε ο Φρέδος.

— Τέλεια! συμφώνησε ο Ιουλιανός κι' επρόσθεσε,

— Τόν πιδ άξιο!

Ο γιος του Δυρμπάν έπεδοκίμασε θερμά τα λόγια του φίλου του.

— Έχεις δικιο, Ιουλιανέ, έκαμε.

Η Σεσίλη θα πάρη αργότερα τον πιδ άξιο. Σε μās τώρα μένει να φανούμε άξιοι γι' αυτή.

Για επικύρωση της συμφωνίας αυτής, έφαγαν πάλι από μια άφθονα μελωμένη τηγανίτα κι' ύστερα η Σεσίλη είπε:

— Τώρα θα σάς αφήσω, καλοί μου άρραβωνιαστικοί! γιατί αν μ' έβρισκε έδω ή μαμά, θα βρισκα τον μπελά μου με τα δυο μου χέρια.

Η Σεσίλη δίπλωσε σε μια πετσέτα τα άπομεινάκια του κολατσιού και έτοιμαζόταν να φύγη, όταν η πόρτα του μαγαζιού άνοιξε και η κυρά-Αζάρ, κίτρινη από θυμό, με το καπέλο στο κεφάλι και το σάλι στους ώμους, ώρμησε μέσα στο μαγαζί.

Πίσω της έρχόταν ο μαραγκός, χλωμός και φοβισμένος, σά να περιμενε να πέση άπάνω του ο κεραυνός.

Η Σεσίλη, βλέποντας τη μητέρα της, προσπάθησε να δικαιολογηθή.

— Μαμά, είπε δειλά, ήρθα για να φέρω στα παιδιά...

Η ψηλή γυναίκα δεν την άφησε να τελειώσει. «Απλώς το μακρύ ξερακιανό χέρι της, άρπαξε το κορίτσι απ' το μπράτσο, το ξεκούνησε γερά και φώναξε:

— Σιωπή!... Δεν έκανες καλά νάρθης έδω, μά θα λογαριασθούμε αργότερα γι' αυτό... Τώρα πρόκειται για σοβαρότερα ζητήματα, πολύ σοβαρότερα.

Ένα ρίγος πέρασε όλους όσοι άκουσαν αυτά τα λόγια. Ίκανοποιημένη απ' την έντύπωση που έκανε, η κυρά-Αζάρ κοίταξε τα τρία παιδιά, τρομοκρατημένα μπρος στο μονάκριβό της μάτι.

«Όσο για το μαραγκό, αυτός έμενε κρυμμένος πίσω απ' τη γυναίκα του κι' επικροτούσε, με κινήσεις του κεφαλιού, όλα όσα έκείνη έλεγε, σάν κινέζικος καραγκιόζης πάνω σε καπνοδόχο.

Κι' όμως το πρόσωπό του εξέφραζε πολύν οίκτο και συμπάθεια. Ο καιμένος δεν είχε το θάρρος να έναντιωθή σ' όσα θα έκανε η γυναίκα του κι' όμως λυπόταν πολύ γι' αυτά.

Έκείνη άμέσως φώναζε, τονίζον-
τας χωριστά κάθε λέξη:

— Στο σπίτι μου υπάρχει κάποιος κλέφτης!

Η λέξη «κλέφτης» έκαμε το Φρέδο να τιναχθή. Η συνειδήσή του του υπενθύμιζε το φάρμα, πουχε κάνει στο κελλάρι. Κι' οι σύντροφοί του, ακολουθώντας το άγριο βλέμμα της Μελανίας, που ήταν καρφωμένο άπάνω του, τον είδαν που έχλώμιασε άκούοντας αυτή την κατηγορία.

Αμέσως η κυρά-Αζάρ, άμείλικτη, έξακολούθησε.

— Μάλιστα, είπε γυρίζοντας προς τον άντρα της που ήταν μαζεμένος πλάι της. Ήταν πολύ άσυλλόγιστο αυτό που έκαμε, να πās να φέρης δώ μέσα το γιό του Δυρμπάν του καρατομημένου... Νά μου φέρη άκου, δώ μέσα αυτό το υποκείμενο! Και να μου πής πώς είναι συγγενής σου από την έπαρχία. Μά, έννοια σου, εγώ δεν είμαι από κείνες που γελιούνται πολύν καιρό... Δεν έβλεπα εγώ με καλό μάτι αυτόν τον δήθεν έπαρχιώτη ξάδερφο... Ρώτησα κι' έμαθα εγώ... Φρέδε Δυρμπάν, γιό του φονιά, σε διώχνω... Δίνε του!»

Ακούοντας αυτά τα λόγια, το παιδί κοίταξε τον μαραγκό, έλπιζοντας πώς θα βρισκε σ' αυτόν ένα στήριγμα, μια λέξη υπερασπίσεως.

Μά ο χοντρός άνθρωπος, που στο δρόμο του είχε διαβάσει η γυναίκα του, μουρμούρησε:

— Τί να σου κάμω, καϊμένη μου Φρέδο!...

(Έπεται συνέχεια)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΗΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

(Κατά το Γαλλικό)

— Νεράκι καθαρό
στο διάφανο ποτάμι,
μου λές, να σε χαρώ,
το δρόμο πόχεις κάμει;

— Κινάω απ' το βουνό
το χιονοσκεπασμένο,
ποτίζω το στεγνό
λειβάδι, όθι διαβαίνω.

— Στις πράσινές μου όχτιές
ποτίζω το θυμάρι
και τις ψηλές ίτιές
και το φτωχό χορτάρι.

ΜΙΧ, Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΡΑΜΑΖΑΝΙ ΤΗΣ ΑΛΕΠΟΥΣ

(Αιτωλικός μύθος)

Μιά κυρά-Μαριά, — όπως συνηθίζουν να λένε την άλεπού, — βγήκε πεινασμένη από τη φωλιά της και προφυλαχτικά από κακό συναπάντημα, πήγαινε πα γάνα στα γνωστά της λιμέρια, για να πετύχη κανένα πουλερικό και να πάψη ο ταμπουράς που βαρούσε η κοιλιά της.

Γυρίζοντας έδω κι' εκεί, μάτιασε σε κάποιον χωράφι, κατι που κρεμότανε πάνω σ' ένα ξύλο, στηριγμένο όρθιο στη γή. Τώβαλε τότε στα τέσσερα, το ζύγωσε λίγο και είδε καλά πώς ήταν ένα καλό κομμάτι κρέας.

Τα μάτια της άστραψαν από χαρά, γέλασε κάτω από τα μούστάνια της κι' άρχισε να ξερογλύφεται για το εύρημά της, που όπως σκέφτηκε, κάποιος άνθρωπος χαζός θα το κρέμασε εκεί, ως να ξεκουραστή και φεύγοντας το ξέχασε.

Έτοιμάστηκε να το άρπάξει, κοντοστάθηκε και, σά να της ήρθε κάποια ιδέα, εκάθησε στα πσινά της πόδια, και με το δεξί το μπροστινό άρχισε να ξύνει το κεφάλι της.

«Για στάσου, είπε, να ιδούμε πρώτα, κυρά-Μαριά, μήν τρέχει τίποτ' άλλο, και δεν είναι κρέας ξεχασμένο παρ' βαλμένο επίτηδες από άνθρωπο για να πιαστώ κι' εγώ σε καμμία παγίδα, όπως μία φορά, τα παληά χρόνια, πιάστηκε η γιγιά της γιαγιάς της γιαγιάς μου! Κι' έκείνη στάθηκε τυχερή πάλι, γιατί της πιάστηκε μόνο η ούρά της, και για να σώση το κομμάτι της άναγκάστηκε να την αφήσει στην παγίδα, κι' έτσι σ' όλη της τη ζωή έμεινε κολοβή και τόσο κρότο έκανε το πάθημά της έκείνο στη φυλή μας, που το έγραψε ο μακαρίτης ο Αϊωπος—

θιός σωχρέσ' την ψυχούλα του—κι' έτσι το ξέρουμε σήμερα όλες μας».

Μαζύ μ' αυτή τη θύμηση και τη σκέψη της, είχε κοιτάξει κι' όλας προσεχτικά, μά πάντα από μακριά, το κρέας, το ξύλο και τη γή, και βεβαιώθηκε πώς το χώμα εκεί γύρω ήταν φρεσκοσιασμένο και τα χορτάρια που ήταν επάνω του, ριγμένα επίτηδες.

— «Έδω, είπε τότε, χρειάζεται μεγάλη πονηριά και τέχνη, να πάρω το κρέας χωρίς να με πιάση το δόκανο».

Άρχισε πάλι να συλλογίζεται... Σε λίγο βρήκε ότι γύρευε και χαρούμενη έτρεξε με μεγάλα πηδήματα στη φωλιά του κουμπάρου της, του κύρ-Νικολού, του λύκου, που ήταν εκεί κοντά.

— Καλημέρα, κουμπάρε Νικολό, τί κάνεις;

— Είμαι καλά, κουμπάρα μου, μόνο

που δέ σε βλέπω από τη πείνα!...

— Τώερα, και γι' αυτό ίσα-ίσα ήρθα να σε πάρω, να πάμε να φας ένα καλό μεζέ.

— Άες αλήθεια, κυρά-κουμπάρα;

— Και πότε σου είπα ψέμματα ως τώρα;

— Έχεις δικιο, πάμε.

Ξεκίνησαν τρέχοντας και σε λίγο έφτασαν στο χωράφι. Εκεί, δείχνοντας η άλεπού το κρεμασμένο κρέας, είπε του λύκου:

— Θαρρώ πώς βλέπεις τώρα το κρέας σ' αλήθεια άρπαχ' το!

Ο λύκος την κοίταξε με δισταγμό.

— Βρέ κουμπάρα, της είπε, από την ώρα που μου μίλησες στη φωλιά μου, έννοιωσα, πώς και τα δικά σου χνώτα μυρίζουν από τη πείνα σάν και τα δικά μου! γιατί λοιπόν δεν έφαγες σ' το κρέας, παρ' φώναξες ξμένα; τέτοια καλωσύνη από μέρους σου πρώτη φορά τη βλέπω! μή θέλεις να μου πιάξεις κανένα γαϊτάνι;

— Αμ' εγώ δεν τ' άραγα καίμενε. γιατί έχω ραμαζάνι(*) και πρέπει να μείνω νηστική τρεις ώρες άκόρη, ως που να βασιλέψη ο ήλιος και να πέση το κανόνι. Αν δεν ήταν αυτό, θα τώχα κιόλας φαγωμένο. Συλλογίστηκα όμως πώς, ως που ν' όρθη η ώρα μου, μπορούσε να περάση να το πάρη έκείνος που το ξέχασε έδω, η κανένας άλλος, και να πάη χαμένο. Έτσι θυμήθηκα την κουμπάρια μας κι' έτρεξα να σε φωνάξω να το φας σάν εσύ.

Ο λύκος βρήκε σωστές και πρόσ-
βαρες τις δικαιολογίες της κι' έτρεξε στα κρέας, δεν πρόφτασε όμως να φάη ούτε μια μπουκιά, γιατί άμέσως άκούστηκε ένα τρομερό κράκ και βρέθηκε στερεά πιασμένος στο δόκανο.

Τότε η άλεπού, ασφαλισμένη και ήσυχη, — το δόκανο για να ξανατιάση πρέπει να στηθή πάλι — βρέθηκε δίπλα στο κρέας και κατέβαζε δυο-δυο τις μπουκιές.

Ο λύκος τρομαγμένος και λυπημένος από το πάθημά του, που να βρή πιά όρεξη να φάη! Και λέει πι-
κρά της άλεπούς:

— Αχ! ε, τι μου κανες άθεόφοβη, από τους ανθρώπους να το βρής; φταίω όμως κι' εγώ που σε πίστεψα, σάν να μην ήξερα από τι άπιστη φάρα είσαι. Τώρα πώς τρώς; ε, ψεύτρα, δεν έχεις πιά ραμαζάνι;

(*) Ραμαζάνι, όπως θα ξέρετε, είναι των Τούρκων η σαρακοστή, κατά το διστάσημα της οποίας οι πιστοί μένουν όλη την ήμερα νηστικοί, και δεν άρχίζουν να τρώγουν (όλων των ειδών τα φαγητά) παρά μόνον μετά την δύση του ήλιου, άφου προηγουμένως δώση το σύνθημα του δεινίου άσφαίρος κρότος τηλεβόλου, στημένου πάντα στο ψηλό-
τερο μέρος κάθε πόλεως. Η.Α.Σ.

Και η άλεπού, μπουκομένη, του απάντησε:

— Κουφός είσαι; δεν άκουσες που έπεσε το κανόνι;

Η πονηρή έννοωσε το κράκ, που έκανε το δόκανο....

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

(Συνέχεια και τέλος' ίδε σελ. 51)

Κάθε βράδυ του άρεσε έτσι να ξεχνιέται, άγναντεύοντας τ' άπέραντα πλάτη ως κάτω βαθιά στον όρίζοντα, όπου ο ούρανός έσμιγε γαλάζιος αυτός με το μπλάβο κύμα.

Έξαφνα ρώτησε: Λοιπόν, γιατί τα μάτια μου είναι μαύρα; γιατί δεν έχουν κι' αυτά το χρώμα της θάλασσας;

Έκείνος άπόρησε κι' έγέλασε:

— Μπά, και γιατί ήθελες νάχες γαλανά μάτια;

— Νά, παιπού! τώρα δλοένα με κοροϊδεύει η θεία μου πώς δεν πλένω καλά τα μάτια μου κάθε πρωί και γι' αυτό έχουν μαυρίσει. Είναι αλήθεια αυτό, παππού; εγώ τα τρίβω τόσο κάθε μέρα που με τσούζουν ύστερα κι' όμως δεν άσπρίζουν πές μου, παππού, γιατί είναι τα μάτια μου μαύρα;

— Παιδί μου, ξέρω κι' εγώ; έτσι γεννήθηκες. ύστερα κι' ο μπαμπάς κι' η μαμά σου μαύρα μάτια έχουν. Τί να σου πω κι' εγώ;

Ο Γιαννάκης έστéναξε... Δεν τον έννοιαζε και τόσο που τον κοροϊδεύαν, μόνο έλυπόταν ότι τα μάτια του δεν είχαν το χρώμα αυτό, που αργότερα, σάν θα γύριζαν στην πόλη να τα κοιτάξη στον καθρέφτη και να θυμάται τη θάλασσα που τόσο θα νοσταλγούσε εκεί πέρα...

...Ο ήλιος είχε από ώρα βασιλέψει κι' η σκιά άπλωνόταν σιγά-σιγά, δλοένα πιδ βαθιά, σκεπάζοντας γή κι' ούρανό και κύμα. Τα καίκια είχαν χαθή στο σκοτάδι της νύχτας; η θάλασσα δεν είχε πιά το γαλάζιο της χρώμα, είχε γίνη μαύρη κατά-
μαυρη. Τάστέρια ψηλά άρχίζουν να τρεμοφέγουν.

Ο Γιαννάκης σηκώθηκε άπότομα, με μία συνηθισμένη κίνηση του κεφαλιού, χαριτωμένη, ρίχνοντας τα μαλλιά του πίσω. Δεν του άρεσε έτσι η θάλασσα, την ήθελε δλογάληνη, γεμάτη φώς, χρυσή μέσα στον ήλιο, με καράβια κάτασπρα που να σχίζουν το κύμα, όλο ζωή...

— Παππού, να φεύγουμε, είπε, βράδιασε πιά, θα μās περιμένουν επάνω.

Ο παππούς, ξεχασμένος κι' αυτός πιας ξέρεi σε τί περασμένα, σηκώθηκε άργά-άργά.

—Μπα, νύχτωσε κιόλας; ψιθύρισε. Πήρε τον ξεγρονό του από το χέρι και σιγά-σιγά κι' οι δυο τράβηξαν προς το σπίτι, που φωτισμένο τους προσκαλούσε. Έκει θά ξεχνοῦσαν ο παππούς τη μελαγχολία του με τη θύμησι των περασμένων καιρῶν κι' ο Γιαννάκης τη λύπη του τὴν τόσο ἀνόνητη μὰ καὶ τόσο ποιητική...

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΚΑΚΡΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΟ ΜΑΞΙΛΑΡΙ

Ἀγαπητοί μου,

ΙΔΑ στήν Ἀλλη-λογραφία τοῦ περασμένου φύλλου πῶς κάποια μικρή μας φίλη ἔχει τὴ συνήθεια νὰ κρύβη ἀποβραδὶς τὴν ἀγαπημένη της «Διάπλασι» κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι της, γιὰ νὰ τὴν ἔχη πρόχειρη τὸ πρωῒ. Κι' ἐγέλασα. Νὰ μὴ συνήθεια πού πολλὰ παιδιά τὴν ἔχουν. Τὴν εἶχα κι' ἐγώ, θυμάμαι, σὰν ἤμουν μικρός. Κάθε πρᾶμα πού μοῦ ἄρεσε, πού τὰγαποῦσα, πού ἤθελα νὰ τὸ ἔχω πάντα κοντά μου, νὰ τὸ βλέπω, νὰ τὸ πιάνω, καὶ νὰ μὴ τὸ χορταίνω, τὴ νύχτα τὸ ἐπάραινα στὸ κρεβάτι μου. Καὶ λίγες στιγμὲς πρὶν μὲ πάρῃ ὁ ὕπνος, μὲ ἀρκετὴ λύπη γιὰ τὸν προσωρινὸ κι' ἀναπόφευκτο χωρισμό, τὸ ἔχωνα κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι μου, πολλές φορές χωρὶς καὶ νὰ τὰ φίνω ἀπ' τὰ χέρια. Μὰ παιχνίδι, μὰ στολίδι, μὰ ζωγραφιά, μὰ βιβλίο, ὅ,τι κι' ἂν ἦταν, ὅσο τὸ ἀγαποῦσα, ἔπρεπε καὶ στὸν ὕπνο μου νὰ τὸ αἰσθάνουμαι καὶ κοντά μου, νὰ τὸ πιάνω καὶ νὰ τῷχω «πρόχειρο» τὸ πρωῒ. Ἔτσι μοῦ φαινόταν πῶς οὔτε ὁ ὕπνος δὲν μ' ἐχώριζε πολὺ ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο μου πρᾶμα, στὸ πείσμα μιᾶς παροιμίας πού τὴν ἀκούγα συχνὰ ἐκεῖνο τὸν καιρό: «τοὺς ἀγαπημένους φίλους μόνο ὁ ὕπνος τοὺς χωρίζει».

Ἡ μητέρα μου μὲ μάλωνε. Φυσικά, πάντα μαλώνουν οἱ μητέρες... Δὲν ἦταν καλὴ συνήθεια αὕτη, ἔπρεπε νὰ τὴν ἀφήσω. Ἐπιτέλους ἦταν καὶ γελοῖο, κοτζάμ παιδί, νὰ κοιμάται ἀγκαλιά μ' ἕνα καραγκιόζη, μ' ἕνα ἀρνὶ ἢ μ' ἕν' ἄλογο... ζωγραφισμένο. Κι' ἀκόμα, αὐτὰ τὰ πρᾶματα, πού τὰγαποῦσα, κακοπάθαιναν χωμένα ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι, μὲ τὸ βάρος τοῦ κεφαλιοῦ μου ἀπὸ πάνω... Πραγματικῶς πόσες φορές, τὸ πρωῒ, δὲν ἐβγαζα ἀπὸ τὸν κρυφῶνα ἐκεῖνον τὰ χαριᾶ τσαλασμένα, τὰ παιχνίδια λυωμένα ἢ σπασμένα, τὰ κουτιά ἀ-

νοιγμένα καὶ σκορπισμένα! Μία φορά, θυμάμαι, μοῦ εἶχαν χαρίσει μιὰ κιθάρα... ζαχαρένια. Ἦταν τόσο ὁμορφὴ καὶ μοῦ ἄρεσε τόσο πολὺ, ὥστε... δὲν τὴν ἔφαγα. Κι' ἀφοῦ τὴν ἔπαιξα ὅλη τὴν ἡμέρα — ὁ λόγος τὸ ἔπεισε, γιὰτὶ ἡ ζαχαρένια κιθάρα δὲν ἔπαιζε, — τὸ βράδυ, φυσικά, τὴν ἔχωνα κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι μου. Τὸ πρωῒ, μόλις ξύπνησα, τὴ θυμήθηκα κι' ἔβαλα τὸ χέρι μου νὰ τὴν πάρω. Ἀλλὰ δὲν ἐπίασα παρά... τὰ κομμάτια της. Θυρῦλα εἶχε γίρει ἢ κακομοῖρα ἐκεῖ ἀπὸ κάτω!... Κι' ἐπιτέλους, στὴν πύραυλ μου γιὰ τὸ χαμὸ τῆς κιθάρας, μὲ γλύκαιναν τὰ θυρῦλα αὐτά, πού τὰφαγα πιά χωρὶς τύψη. Ἀμ' ἄλλα παιχνίδια πού μοῦ ἔσπαζαν ἔτσι, χωρὶς καὶ νὰ μπορῶ νὰ φάω τὰ πηλινὰ, τὰ γυάλινα ἢ τὰ ξύλινα λείψανά τους; Κι' ὅμως δὲν ἐννοοῦσα νὰ φάω τὴ συνήθειά μου.

Ἐ, κάποτε πρέπει νὰ τὴν ἀφήσω. Καὶ θὰ ἤμουν βέβαια μικρὸς ἀκόμα, ἀφοῦδὲν θυμάμαι ποτέ. Τὰ παιδιά, ἅμα μεγαλώσουν λιγάκι, ἀφίνουν αὐτὰ τὰ πολὺ παθαμένα καὶ... πιάνουν ἄλλα. Γνωρίζω ὅμως ἕνα κορίτσι πού, ἂν καὶ μεγάλω, διατηρεῖ αὐτὴ τὴ συνήθειά. «Ὅ,τι ἀγαπᾷ, τὸ φυλά κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι της ἢ, καλύτερα τὸ παίρνει μαζί της στὸ κρεβάτι. Γιατ' εἶναι καὶ πρᾶματα μεγάλα τὰγαπημένα της, —μεγάλο κορίτσι σὰς λέω, — πού δὲν θὰ χωροῦσαν κάτω ἀπὸ ἕνα μαξιλάρι. Μία μέρα ἄξαφνα, τῆς ἐχάρισαν μιὰ θαυμασία ἄσπρη γουνίτσα γιὰ τὸ λαιμό κι' ἕνα μανσόν. Καὶ τὰ δυὸ μέσα 'ς ἕνα πελώριο κουτί. Μποροῦσε νὰ τὸ χώσῃ κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι της; Ὁχι βέβαια! Τὸ πήρε λοιπὸν στὸ κρεβάτι της, τὸ ἔβαλε δίπλα της κι' ἀποκοιμήθηκε κοιτάζοντάς το ὕστερα, στὸν ὕπνο της, ἀσυναίσθητα ἄρχισε νὰ σαλεύῃ, νὰλλάξῃ θέσεις, ὥς πού ἔπεσε ἀπάνω του μὲ τὴν πλάτη καὶ τὸ ἔκαμε λυώμα! Ἀλλή φορά πάλι τῆς ἐχάρισαν κάτι τι πολὺ μικρό: μιὰ καμέα μ' ἕνα χαριτωμένο ἀνάγλυφο κεφαλάκι. Ἐ, αὐτὸ πιά χωροῦσε κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι. Καὶ τὸ ἔχωσε. Ἀλλὰ τὸ πρωῒ τῆς ἔγινε ἄφαντο. Κι' ἔφαχνε μισὴ ὥρα γιὰ νὰ τὸ βρῇ μέσ' στὰ σεντόνια, ὅπου εἶχε κατρακυλήσει.

Μπορεῖτε τώρα νὰ φαντασθῆτε τὰ γέλια πού γίνονται σ' ἐκεῖνο τὸ σπίτι μὲ τὴν παιδιάντικὴ συνήθειά τοῦ μεγάλου κοριτοῦ. Μὰ καὶ τίς ζημιὲς τῶν ὡραίων καὶ πολυτίμων πραγμάτων, τὰ σπασίματα, τὰ χαλάσματα, τὰ τσαλακώματα, τὰ χασίματα. Μὰ καὶ τίς σκληρὲς ἀκόμα, τίς ἀνησυχίες, τοὺς θυμοὺς τοῦ μπαμπᾶ, τὰ μαλώματα τῆς μαμᾶς καὶ τίς ἀδικίες συμβουλῆς καὶ τῶν θυοῦ. Γιατὶ τὸ μεγάλο κορίτσι δὲν ἀκούει τίποτα. Τὶς προά-

λες, πού τῆς ἀγόρασαν ἕνα καινούργιο πιάνο, ἢ ἀδελφὴ της τῆς εἶπε:

—Ἐ, θὰ τὸ πάρῃς κι' αὐτὸ στὸ κρεβάτι;

—Μακάρι νὰ μποροῦσα! τῆς ἀποκρίθηκε.

Ὅστε, ὅ,τι μ' ὀρεῖ, τὸ παίρνει. Καὶ προχθὲς ἀκόμα, καθὼς μ' ἔβειβαίωσαν, κοιμήθηκε ἀγκαλιὰ μ' ἕνα πελώριο βελουδένιο... Λεύκωμα, δῶρο τοῦ νοικοῦ της!

Τώρα τὸ ξέρω: θὰ περιμένετε νὰ σᾶς πῶ κι' ἐγὼ πῶς αὕτη εἶναι μιὰ κακὴ συνήθεια, πού ὅσοι τὴν ἔχουν, πρέπει νὰ τὴν κόψουν... Δὲν βαρύνετε! Καμὴ μὴ ὁρεῖ δὲν ἔχω σήμερα νὰ σᾶς κάμω τὸ δάσκαλο καὶ τὸ συμβουλάτορα. Οὔτε βρίσκω πῶς ἕνα παιδί, πού, βάζει τὴ «Διάπλασι» του κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι του καὶ τὸ πρωῒ τὴ βρίσκει πρόχειρη μὰ καὶ λιγάκι τσαλακωμένη, ἔχει ἀνάγκη νὰ τοῦ πῶ ἐγώ, πῶς αὐτὸ δὲν εἶναι τόσο... πρακτικὸ, ἢ πῶς θάταν καλύτερα ἂν ἔκανε τὴ θυσία νὰ φέρῃ τὸ φύλλο στὸ τραπέζι, τοῦ ἢ στὸ κομοδίνο. Ἐπιτέλους δὲν χρειάζονται πάντα διδασκαλίες. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ διηγηθῇ ἕνα παραῆξο, ἔν' ἀστείον, ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν μικρῶν ἢ τῶν μεγάλων, γιὰ νὰ γελάσουμε, χωρὶς ἡθικὸ συμπέρασμα. Ἡ νομίζετε πῶς καὶ τὸ γέλιο δὲν ὠφελεῖ;...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΔΙΟΝΥΣΙΑ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ AUGUSTA LATOUCHE)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

—Ἐγὼ τῶξέρα πῶς θὰ ἐρχόταν! εἶπε θριαμβευτικὰ ὁ Μωρίς Μπεκκάρ, ὁ ἀδελφὸς τῆς Ζερμαίν.

—Κι' ἐγώ! ἐπρόσθεσε ἡ Μαρία, παίρνοντας τὸ θειὸ της ἀπὸ τὸ μπράτσο.

Ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Μπερτραί τοὺς ἀκολούθησαν. Ἡ Ἐλισσάβετ κι' ἡ Ζερμαίν ξεκίνησαν μαζί ἀπὸ πίσω τους. Κι' ἡ Διονυσία στεκόταν παράμερα, ὅταν ὁ Μωρίς τὴν ἐτράβηξε λέγοντας:

—Κι' ἐμεῖς οἱ δυὸ τελευταῖοι!

Ἡ Ἐλισσάβετ, χωρὶς νὰ γυρίσῃ, σήκωσε τοὺς ὤμους.

—Τὸ πηγάδι τοῦ Γκράν-Κονδέ, εἶπε ἡ Διονυσία στὸ σύντροφό της, θὰ τὸ ξέρετε σεῖς σὰν τὴν τσέπη σας.

—Ἄν' ὄχι σὰν τὴν τσέπη μου, τοῦλάχιστο σὰν τὴν τσέπη τοῦ μπαμπᾶ, τῆς ἀποκρίθηκε. Τὴν ψάχνω κάθε φορά πού τοῦ γυρεύω παράδες.

—Καὶ σὰς ἀφίνει νὰ παίρνετε μόνο σας!

—Μπα! ἀπόρησε ὁ Μωρίς, «σὰς ἀφίνει» εἶπες; Γιατὶ μοῦ μιλάς στὸν πληθυντικὸ;

Δὲν ξέρω... ἔτσι μοῦ ἦλθε νὰ πῶ, χωρὶς νὰ τὸ προσέξω.

—Πρόσεξέ το λοιπόν, γιὰτὶ δὲν μᾶρέσει. Ἡ στολὴ τοῦ Πολυτεχνείου μὲ κάνει τόσο... σεβαστό;

—Ὅχι... δὲν μὲ φοβίζει ἡ στολή...

—Τί λοιπόν

—Μὰ νὰ ἐγώ, ἐγὼ δὲν εἶμαι καμμία... καμμία δεσποινίς... Τῆς μόδας; Τὸ ξέρω. Ἐσὺ εἶσαι κάτι καλύτερο. Καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ μιλάς στὸν ἐνικὸ ὅπως πάντα. Δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀρχίσουμε νέους τρόπους.

—Ὡ, ναι, δὲν ὑπάρχει λόγος...

—Σύμφωνοι λοιπόν; Δός μου τὸ χέρι σου, Διονυσία.

—Σύμφωνοι! τοῦ ἀποκρίθηκε.

Καὶ χωρὶς νὰ σταματήσῃ, στράφηκε λίγο πρὸς τὸ σύντροφό της καὶ τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι πού τῆς ἔτεινε μὲ τόση προθυμία.

—Ἡ συμφωνία μας ἔκλεισε γιὰ πάντα! ἐπρόσθεσε αὐτός.

«Ὁ Μωρίς δὲν ντρέπεται νὰ μ' ἔχη φίλη». συλλογίσθηκε μὲ χαρὰ ἡ Διονυσία.

Ἀλλὰ πρὶν προφθάσῃ νὰ φάσῃ τὸ χέρι τοῦ συντρόφου της, ἡ Ἐλισσάβετ γύρισε ξαφνικὰ καὶ τοὺς εἶδε.

Τὸ βλέμμα της ἔγεινε σαρκαστικὸ καὶ, σπικνόντας πάλι τοὺς ὤμους της, ψιθύρισε:

—Κουταμάρα πού σὰς δέρνει!...

Ὁ Μωρίς δὲν ἀποκρίθηκε. Σήκωσε μόνο τὰ μάτια του ψηλά. Λεπτὲς νιφάδες εἶχαν ξαναρχίσει νὰ πέφτουν. Στριφογύριζαν, γόρευαν, ἔπαιζαν σὰν ἄσπρες μύγες. Ὅσοις ὅμως ἔπεφταν στὰ ἐπανωφόρια τους, ἄπλωναν κι' ἔλυωναν ἀμέσως.

Γυρίζοντας τότε στὴ Διονυσία, πού εἶχε ξαναγίνει μελαγχολικὴ, ὁ Μωρίς τῆς εἶπε σιγά:

—Αὐτὰ τὰ λόγια εἶναι σὰν τὸ χιόνι.

—Δηλαδή; τὸν ρώτησε.

—Λυώνουν καθὼς πέφτουν ἀπάνω μου.

—Ἐγὼ πάλι κάνω ἔτσι καὶ πέφτουν πέρα, ἀποκρίθηκε ἡ Διονυσία.

Καὶ λέγοντας «κάνω ἔτσι», φύσιξε τίς νιφάδες, πού ἐφυγαν ἀπὸ κοντὰ της κι' ἔπεσαν χάμω.

Ὁ Μωρίς τὴν κοίταξε. Τὸ σηκωμένο πρόσωπό της ἦταν τώρα γελα-

στό. Καὶ τοῦ φάνηκε τόσο ἐξυπνο, τόσο ἐνεργητικὸ...

«Δυνατὸ κορίτσι!» συλλογίσθηκε ἐκπληκτος καὶ γοητευμένος.

Ἐἶχαν φθάσει κοντὰ στὴ μηχανή. Ἀκούγονταν τὸ ξεφύσημα τοῦ ἀτμοῦ μαζὺ μὲ κρότους σιδηρικών, ξύλων καὶ σχοινιών, πού ἀνακατεῦνταν καὶ ξεκούφαιναν.

Δεξιὰ ἦταν τὸ λυχναρεῖο. προστὰ μιὰ σκάλα μὲ χαλύβδινο πιάσιμο, στιλπνὸ σὰν ἀσημένιο, κι' ἀριστερὰ οἱ καμπίνες τῶν λουτρῶν. Καθὼς ἐπλησίασε μὲ τοὺς ἄλλους, ἡ Διονυσία εἶδε μιὰ νέα ἐργάτρια νὰ τρῖβῃ μὲ γυαλόχαρτο τὸ πιάσιμο τῆς σκάλας. Τὴν ἔλεξαν Λέα κι' ἦταν γειτόνισσα τῆς Διονυσίας.

Ἐτριβε τόσο δυνατὰ, τόσο προσεκτικὰ καὶ τόσο κανονικὰ ἐκεῖνο τὸ σίδερο, ἂν καὶ ἦταν καθάρωατο, ὥστε ἡ Διονυσία δὲν μπόρεσε νὰ μὴ τὴ ρωτήσῃ:

—Ἀκόμη πρέπει νὰ γυαλίσῃ;

—Ἀκόμη!... ἀποκρίθηκε ἡ Λέα.

Κ' ἐξηκολούθησε μὲ ζῆλο τῆς ἐργασίας της.

—Βλέπετε πῶς οἱ ἄνθρωποι μας ἀγαποῦν τὰ σιδηρικά τους! εἶπε ὁ κ. Μπεκκάρ.

—Κρίμα τὸν κόπο! εἶπε ἡ Ἐλισσάβετ. Φαντασθῆτε πῶς θὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ σίδερο, ὅταν τὸ πιᾶσουν τὰ μαύρα χέρια τῶν ἐργατῶν!

Ὁ κ. Μπεκκάρ δὲν ἀποκρίθηκε στὴν ἀνεψιά του, ἀλλὰ ἐπρόσθεσε:

—Μπαίνει ἐδῶ μέσα λίγο φῶς καὶ λίγη φαιδρότης μὲ τὸ ἀτσάλι καὶ μὲ τὸ μπροῦντζο...

—Χαρὰ στὸ λοῦσο! ἔκαμε ἡ Ἐλισσάβετ.

—Λοῦσο πού τοὺς τὸ προσφέρουμε εὐχαρίστως, γιὰτὶ παρατηρήσαμε, ὅτι οἱ συνουκισμοὶ τῶν ἐργατῶν, πού τὸ πηγάδι τους εἶναι στιλπνὸ, λαμπρὸ, καθαρὸ, διατηροῦνται καλύτερ' ἀπὸ τοὺς ἄλλους...

—Πῶς αὐτό;

—Γιατὶ συνεθίζουν ἀπὸ ἐδῶ καὶ θέλουν νὰ ἔχουν τὴν ἴδια καθαριότητα καὶ τάξιν στὰ σπίτια τους.

—Φυσικώτατο! εἶπε ἡ Διονυσία.

Αὕτη τὴ στιγμὴ παρουσιάσθηκε ὁ

«Ἡ Διονυσία ἐγνώρισε ἐν ἀπ' αὐτὰ τὰ κορίτσια...»

ἀρχιεργάτης καὶ εἶπε πῶς οἱ στολὲς ἦταν ἑτοιμὲς.

Ἡ Ἐλισσάβετ κι' ἡ Μαρία μπήκαν στὴν ἴδια καμπίνα. Ἡ Ζερμαίν καὶ ἡ Διονυσία μπήκαν σὲ μιὰν ἄλλη.

Ἐπρεπε ν' ἀλλάξουν ὄλοι. Ἀλλοιῶτα, κατὰ τὸν κανονισμό, δὲν μποροῦσαν νὰ κατεβῶν στὸ πηγάδι.

Σὲ μιὰ καρέκλα, μπροστὰ στὸ μεγάλο μπάνιο, ἦταν δυὸ στολές: ἀπὸ ἕνα πουκάμισο μαλλινοβάμβακο, μὲ τετράγωνα μαύρα κι' ἄσπρα ἕνα πανταλόνι χοντρὸ μπλέ μὴ μπλουζά ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα: μιὰ πέτσινη ζώνη μὲ τρύπες καὶ γάντζο: μιὰ κουκούλα ἀπὸ ἄσπρο πανί, μὲ μακρὰ κορδόνια γιὰ νὰ δένεται, καὶ τέλος ἕνα καπέλλο ἀπὸ πετρεὶ σκληρὸ σὰν πέτρα.

Ἡ Ζερμαίν ἄρπαξε τὴ μιὰ στολή, τὴν ξεδίπλωσε κι' εἶπε:

—Ἐρεῖς νὰ ντυθῇς, Διονυσία;

Πρὶν τῆς ἀποκριθῇ ἡ Διονυσία, ἀκούσθηκε ἕνα κτύπημα στὴν πόρτα καὶ μιὰ δειλὴ φωνὴ πού ρωτοῦσε ἀπέξω:

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

Ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς νεαρὲς ἐκεῖνες ἐργάτριες πού εἶχαν ἐπιφορτισθῇ, ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, νὰ βοηθήσουν «τίς κυρίες ἐπισκέπτριες» στὸ ντύσιμο καὶ στὸ γδύσιμο.

—Μὴ θέλουν τίποτα οἱ δεσποινίδες;

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΟΙ ΠΟΝΤΙΚΟΙ ΚΙ' Η ΚΟΡΗ ΤΟΥΣ

Μιά φορά κι' έναν καιρό, ζούσαν δύο πολύ σεβασίμοι Ποντικοί. Είχαν πολλά καλά παιδιά, αλλά εκείνο που αγαπούσαν περισσότερο ήταν η μικροτέρα τους κόρη. Αυτή ήταν μία μικρή Ποντίκα· είχε την ωραιότερη σταχτιά γούνα που μπορεί να φανταστεί κανείς, και έκτακτα γαλανά ματάκια, και τόσο μικρά αετιάκια! Όποιος την κοιτούσε, έλεγε πως ποτέ στη ζωή του δεν είχε δει τόσο όμορφο πλάσμα. Έτσι τουλάχιστο έλεγαν οι γονείς της.

Όταν έγινε αρκετά μεγάλη για να παντρευτεί, οι γονείς της βρέθηκαν σε μεγάλη στενοχωρία. Δεν πρέπει να πάρη συνηθισμένο σύζυγο, είπαν. Πρέπει να την παντρεύουμε με τον δυνατότερο άντρα στον κόσμο! Αλλά ποιος ήταν ο δυνατότερος; Δεν ήταν εύκολο να το πη κανείς.

Πήγαν λοιπόν σ' ένα πολύ γέρο και σοφό Ποντικό για να τον συμβουλευτούν. Αυτός τους είπε:

«Αν θέλετε να δώσετε στην κόρη σας τον δυνατότερο απ' όλους, τότε τραβήξτε ίσα στον Ήλιο και ζητήστε του να γίνει γαμπρός σας. Είμαι βέβαιος πως κανείς δεν είναι δυνατότερος από τον Ήλιο».

Τότε ο κ. Ποντικός και η κ. Ποντική πήγαν στον Ήλιο, (είναι όμως πολύς δρόμος ως εκεί) και του ζήτησαν να πάρη την κόρη τους. Αλλά ο Ήλιος απήντησε:

«Σας είμαι πολύ υπόχρεος που ήρθατε τόσο δρόμο και μου προτείνετε να γίνει άνδρας της αξιογάτης κόρης σας. Αλλά σας παρακαλώ πείτε μου, γιατί διαλέξατεμένα;

—Διαλέξαμε σάς, γιατί θέλουμε να τις δώσουμε τον δυνατότερο σ' όλον τον κόσμο, και δεν υπάρχει άλλος δυνατότερος στην οίκονομήν από σάς».

—Είμαι ένας πονταίος δυνατότερος από μένα, και σ' αυτόν να δώσετε την κόρη σας».

—Ποιος μπορεί να είναι πιο δυνατός από σάς; Ρώτησε εκπληκτός ο κ. Ποντικός, και ο Ήλιος απήντησε:

—Όταν εγώ θέλω να φωτίσω την γη, ένα Σύννεφο συχνά έρχεται και με σκεπάζει και το φως μου δεν μπορεί να το περάσει. Πρέπει να πάτε στο Σύννεφο».

Τότε ο κ. Ποντικός και η γυναίκα του πήγαν στο Σύννεφο και του είπαν την επιθυμία τους.

—Είστε γελασμένοι, αν νομίζετε ότι εγώ είμαι ο δυνατότερος, είπε το Σύννεφο. Είναι αλήθεια ότι σκεπάζω τη γη, αλλά είμαι έντελως ανίκανος όταν ο Άνεμος με φυσάει. Αυτός με κάνει, ό,τι θέλει».

Τότε πήγαν στον Άνεμο.

—Ναι, είμαι δυνατότερος από το Σύννεφο, αλλά δεν είμαι ο δυνατότερος στον κόσμο, είπε ο Άνεμος. Πρέπει να πάτε στο Σύννεφο».

νατότερος στον κόσμο, είπε αυτός, γιατί συχνά στο δρόμο μου βρισκείται ο Τοίχος κι' εγώ φυσάω φυσάω αλλά ο Τοίχος είναι ακόμα κει και δεν μπορώ γω να περάσω».

Πάλι οι Ποντικοί περπάτησαν ως πού να φτάσουν στον Τοίχο. Αλλά κι' ο Τοίχος τους είπε:

«Εχετε δίκιο, έμποδίζω τον Άνεμο, είμαι δυνατότερος του, μα είναι ο Ποντικός που με τρυπάει, δεν μπορώ να του κάνω τίποτε. Το καλύτερο για σάς είναι να κάνετε τον Ποντικό γαμπρό σας».

Ο Κ. και η Κ. Ποντικού έφυγαν ευχαριστημένοι γιατί ήξεραν καλά ότι ο Τοίχος έλεγε σωστά. Ήρσαν λοιπόν στο σπίτι τους και η όμορφη κόρη τους παντρεύτηκε μ' ένα ευγενή νέο ποντικό κι' έζησαν ευτυχισμένοι πολλά, πολλά χρόνια... Ποιος ξέρει; Ίσως ζούν ακόμα.

(Από το Άγγλικό)
ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΥΛΙ
ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΛΑΚΩΣΕ
(Σενέτο)

Φεύγεις και συ φθινόπωρο, καθώς το καλοκαίρι, Όπου τα πρωτοβόρια σου το δώξαμε και τώρα Βαρύς χειμώνας πλάκωσε, που πάλι θα μ'ας φέρη Της άσπρης μύγας του Βορρά στον κάμπο και στη χώρα.

Της φύσης ψυχομάχημα, φθινόπωρο, σάν χέρι Κατατροφής, ερήμαξες τα δένδρα τάνθοφορα. Τώρα το χειμωνιάτικο, το παγωμέν' αγέρι, Τραγουδι Τάφου πένθιμο Μ'ας λέγει αυτή την ώρα.

Την ώρα αυτή, πού, σκυθρωπός ο άσπρομάλλης γέρος, Όλη τη γην εσκέπασε με κάταστρο σεντόνι —Της Φύσης νεκροσάβανο— που πάνω της απλώνει.

Και δεν υπάρχει πονθενά, μία πιδαμή, ένα μέρος Όπου, με τις φτερούγες του, ο χιονιάς να μη σκεπάζη, Την ώρα αυτή πού, θλιβερά, τ' αγέρι άναστενάζει.

ΦΟΥΡΙΟΣ
ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ

«Η γοιά Περίνα οδηγούσε ένα πριγκιπάτο στο χωράφι της τα δύο της γαϊδουράκια. Μερικά παιδιά, που πήγαιναν κείνη την ώρα στο σχολείο, θέλοντας να κοροϊδέψουν την γοιά Περίνα, της είπαν:

—Καλημέρα, μάνα των γαϊδουριών!...

Και η γοιά απάντησε άμείωτος:

—Καλημέρα, παιδιά μου! Η γοιά, καλημερίζοντας τα παιδιά, τους έδωσε συγχρόνως κι' ένα καλό μάθημα.

(Από το Γαλλικό)

ΠΡΙΓΚΗΨ ΤΗΣ ΟΥΛΙΑΣ

Ξ Ψ Χ Υ Λ Α

Κει στην όχθη της λίμνης κοντά, Μιάς πηγής το καθαρό νερό 'Απ' τη γη με δρομή ξεπετά Κι' όλο τρέχει με άσπρον άφρό.

Τραγουδεί και χορεύει τρελλά Καί ονάκια πολλά σχηματίζει Κι' η πηγή με χαρά το κοιτά Που κυλά και γλυκά μουρμουρίζει.

«Τί ώραία πού είμαι εδώ! Το νερό μου για δες πώς κυλάει, Βρέχει κάθε λουλούδι άγνό Και παντού τη δροσιά του σκορπίζει».

Τα πουλάκια πού είν' δυσασμένα, Προς το χρύο νερό μας πετούν, Κι' άφου πιούν άπό μέ, τ'α καί- μένα, Κελαϊδούν και μ' ευχαριστούν.

Μα μπορεί και να γίνει — ποιος ξέρει — Σε όλίγον ακόμη καιρό, Ποταμός θεριμένος που φέρει Τ'α βαπόρια στ'έν Ώκεανό!...

Έτσι σκέπτεται νέα πηγή Ποταμός, όπως θέλει, πλωτός, Μά μικρή πέφτει μέσα στη λίμνη: Μέλλον γίγας πεθαίνει μικρός!... (Εκ του γαλλικού)

Γιατί, αλοί, δεν προφτάνει να γίνει Ποταμός, όπως θέλει, πλωτός, Μά μικρή πέφτει μέσα στη λίμνη: Μέλλον γίγας πεθαίνει μικρός!... (Εκ του γαλλικού)

ΣΕΣΩΣΤΡΙΣ
Ξ Ψ Χ Υ Λ Α

Ήτανε το βράδυ που πέθανε ο πατέρας. Καθόμιστε όλοι γύρω στο τραπέζι και μασούσαμε ένα νόρεξ, όταν μία αδελφή μου έδειξε μία λευκή πεταλούδιτσα που πετούσε από πάνω μας. «Α, μια ψυχούλα!... είναι η ψυχή του μπαμπά!», είπε. Όλοι καρφώσαμε τα μάτια επάνω της· την είδαμε να κάνει δυο γύρους στο τραπέζι κι' έπειτα να πετά γύρω απ' όλων μας τα κεφάλια. Ύστερα ανέβηκε πάλι ψηλά και χάθηκε στο σκοτεινό ταβάνι.

Κάθε βράδυ ερχότανε και πετούσε γύρω μας· άλλ' άφηνε μία μέρα δεν ήρθε· την άλλη το ίδιο· και πέρασε έτσι μία εβδομάδα. Αυτό το βράδυ είχαμε φάει και καθόμαστε μπρος στο τραπέζι. Εγώ, κοντά στο κερί, διάβαζα· οι αδελφές μου και η μητέρα μου κεντούσαν. Είχα μία στιγμή άφησει το διάβασμα και κοιτούσα άσκοπα κι' άφηρημένα το ταβάνι, όταν μου φάνηκε πως κάτι κοινήθηκε κει πάνω... Ήτανε η άσπρη πεταλούδιτσα. «—Η ψυχούλα! νά, νά! κει πάνω! τους είπα κι' έδειχνα την πεταλούδιτσα που κατέβαινε σιγά-σιγά απ' το ταβάνι. Όσο κατέβαινε είχαμε τα μάτια μας καρφωμένα επάνω της μη την χάσουμε στο σκοτάδι. Είχε φτάσει πάνω απ' τα κε-

φάλια μας· έμεις, από φόβο μη την τρομάξουμε και φύγει, κρατούσαμε και την άναπνοή μας. Νεκρική σιωπή είχε άπλωθεί, ώστε μπορούσε ν' άκούση κανείς τον ξεψυχισμένο ήχο του φτερουγίσματος της ψυχούλας. Οι καρδιές μας χτυπούσαν δυνατά από άνυπομονησία.

Αίφνης, ένθ' πετούσε γύρω μας, πέταξε πάνω απ' το κερί· τα φτεράκια της καήκανε μ' ένα μικρό τοιςιορισμό και το σωματάκι της έπεσε δίπλα στο φυτίλι του κεριού. Οι αδελφές μου άρχισαν να κλαίνε μ' άναφύλιτά, ένθ' το κορμάκι της ψυχούλας, άηρυχο, δίπλα στη φλόγα του κεριού, τσουρουφλιζότανε κι' έτριζε σάν άρνι στη σούβλα.

ΘΑΝΟΣ ΑΛΗΣ
ΑΠΛΕΣ ΠΡΟΞΕΣ
ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΙ ΔΥΣΗ

Στα μελαγχολικά δειλινά του Αύγουστου με τις ματωμένες δunes, έξικολουθούσα να πηγαίνω στον ίδιο ολοπράσινο λόφο, εκεί όπου τα σπερδούκλια έτειναν να φράσουν τα πηνάρια και τα θυμάρια σκόρπαγαν μεθυστική μυρωδιά. Και στην πλαγιά που τη χτύπαγαν ή στεργές του ήλιου άχνιγες, έξικολουθούσα να βλέπω τον άσπρομάλλη βοσκό. Καθόταν στην ίδια λευκή πέτρα δίπλα στο ίδιο φρονιτωτό πριγκιπάτο...

Ήταν γέρος και στο χωριό τον λέγανε σοφό. Δίχως καμμία ειρωνεία, γιατί αν κι' άγράμματος, είχε την άληθινή σοφία που άποχτάται από βαθεία πείρα, βοηθούμένη κι' από γερό μυαλό.

Μου διηγόταν του χωριού του παραδοσεις—παροιμύια—άγναιστες σέ μένα. Κι' ήξερε τόσες πολλές! ώστε μούχε έρθει ή σκέψη ότι αυτός ο άνθρωπος είναι ένα μεγάλο βιβλίο. Ένα βιβλίο ζωηγάτο.

Μία μέρα μου είπε: «Θά ξέρεις βέβαια, παιδί μου, ότι είναι 4 άνατολές το χρόνο, όπως και 4 δύσες. Μία άνατολή και μία δύση ξεχωρίζαν απ' τις άλλες για την όμορφιά τους. Ήταν κι' οι δυο την άνοιξη κι' όταν ή μία έβγαίνε γιό να καλημερίση τον ήλιο κι' ή άλλη να τον άποχαιρετήση, γινόταν ο ουρανός χρυσός απ' τα λαμπρά τους φορέματα που τα ύφαιναν νεράιδες ξανθές. Μά ο κακός δαίμονας έξήλεψε την όμορφιά και την εδ- τυχία τους. Πήγε λοιπόν και τους έβαλε την ιδέα να μάθουν ποιά από τις δυο είναι ή πιο όμορφη. Άρχισε τότε ένα μάλωμα φοβερό. Η άνατολή έλεγε «έγω είμαι!» Η δύση πάλι από τ' άλλο μέρος: «όχι! έγω είμαι!»...

Στο τέλος άποφάσισαν να ρωτήσουν ένα σοφό. Μ' αυτός φοβήθηκε και έξερνε λέγοντας πως κι' οι δυο καλές είναι. Τα μάλωμα έξακολοιούσανε. Κόντεψε ο ήλιος να μη δύση ως το τέλος του Μάη. Οι άνθρωποι είχαν κατατρομαχτεί. Νόμιζαν πως θά τέλειωνε ο κόσμος. Τα σπαρτά καήκαν κι' οι

1922

βρώσες στέρεσαν. Τότε πιά, σάν άποείδε, άποφάσισε να τις χωρήσει αυτός ο Θεός! Και την όμορφη άνατολή την κράτησε την άνοιξη, την όμορφη δύση τη φύλαξε για το χινόπωρο, την άντι- δειτη έποχή. Έτσι τα μάλωμα έπαψαν».

ΦΙΦΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στο μάθημα της Κοσμογραφίας. Ο καθηγητής: — Άδριο παιδιά μου θα γίνει Ίσημερία. Μία μαθητρία: —Νά πάμε, κύριε καθηγητά, να την ιδούμε! (Γεγονός).

Εστάλη από την Φλόγα

Ο κύριος: * Κατσικίσιο είναι το γάλα σου, μικρέ: Το μικρό χωριάτοπούλου;—Όχι, γιδίσιο.

Εστάλη από το Θαλασσοπούλι

—Μπαμπά, ό αριθμός 125 είναι φυτό; —Τί λές, άνόητε; —Μά γιατί ο Μαθηματικός μ'ας είπε να βρούμε την τετραγωνική του ρίζα; —Εστάλη υπό τ. Άφελ. Γυμνασιόπαιδος

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλούνται οι Συνδρομηταί, των οποίων έληξεν ήδη ή συνδρομή, να σπεύσουν να την άνανεώσουν.Είς τούτους περιστάσεις καμμία καθυστέρησις δεν έπιτρέπεται, διότι δυσχαίρειται το έργο μας.

Οί έν Αίγυπτω και Κύπρω Συνδρομηταί είμπορούν να στέλ- λουν το αντίτιμον μέσον Τραπεζής Αθηνών ή Τραπεζής της Άνατολής διά διατακτικής των εκεί έποκαταστημάτων των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ “ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ”.

Αθήναι, 38 όδός Ευριπίδου την 16 Ιανουαρίου 1922

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟΝ: Δέν άπαντώ εις άπορία πού τος λείει ο “Όδικος του Συνδρομητού... Δέν δίδω διευθύνσεις και δέν φανερώνω ψευδώνυμα συνδρομητών. Δέν άπαντώ έκτενός παρά μό- νον όταν μου το έπιτρέψη ή χώρα· και τα σειράν λήψας των έπιστολών, έως το μεσημέρι κάθε Δευτέρας, πού κάμνω την Άλληλογραφίαν.

ΜΗΝ άπελπισθήτε, όσοι δέν πήρατε ως τώρα άπάντησι στα γράμ- ματά σας. Σ'όλους, θ' άπαντήσω. Αλλά ή γραμματοπολημνία—φαι- νόμενον της έποχής, —έξακολουθεί. Κι' έχω ακόμη ένα σωρό γράμματα, πού δέν εύκαίρησα ούτε να τ' άνοι- ξώ. Υπομνήν λοιπόν!

Αύρα, σ' εύχαριστώ για το έ- σπάθωμα και για όσα γράφεις. Είδα και τους άνθούσιαιμούς σου για τ' άνα μ'ας μυθιστορήμα. Άλλ' άφου σ'αυτά φανίζονται τόσο όρατα και τα δυά, ώστε να μιν έφέρω πιο να προ- τιμήσης, προτίμησε... και τα δυά. Εγώ λοιπόν, Άγοροκόριτσο, έχω την ιδέα πως και σέτος το έ- σπάθωμα σου θα πάη καλά, καλότε-

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

63

ρα κι' από πέрсυ, κι' ότι πολύ γρή- γορα θα διπλασιάζης τους περσυ- νούς. Μ' έρωτάς τώρα ποιος θα σέ ξε- περάσῃ. Α, αυτό δέκνεις το ξέρει.

Ελαβα, Πικροδάφνη, και σ' εύ- χαριστώ πολύ για τα καλά λόγια και τις εύχες. Τι θά έλεγες πού δέν σου άπχνητσάνε τόσο καιρό; Αλλά μή νομίσης ότι έργησα και πολύ: μόλις στις 3 Ιανουαρίου έλαβα το γράμμα σου, πού μου έστειλες πριν από τα Χριστούγεννα!

Εύλον Άτελέκχον, ή Ποιητι- κή Τέχνη του Όρατιού είναι όρατο βιβλίο, από το όποιον μαγνάει κα- νείς πολλά. Γι' αυτό σ'ας το σύστησα τόσες φορές. Αλλά με άπορία μου βλέπω ότι όλίγες μου έρχονται πα- ραγγελίες. Τόσο λίγοι στον κύκλο μας άγαπούν τα σοβάρια:

Ρεμβασμέ Ψυχής, διεδίδασα στον κ. Φαίδωνα την αίτησή σου, αλλά δέν έχει ιδέα. Όύτε ακέφθηκε ποτέ ποιά είναι τα έξη όραιότερα βιβλία του κόσμου. Πες λοιπόν στη φίλη σου να γράψη άπλούστατα τα έξη βιβλία που αυτή ή ίδια άγαπά πε- ρισσότερο, απ' όλα όσα έτυχε να διαβάσῃ.

Μικρά Μυστικά σου έστειλα Ά- κανθούλλης, κι' είδες ότι το ψευδώνυ- μού σου ένεκρίθη Δέν λησμονώ έγώ κανένα. Όσο γιά το διηγηματάκι, να έέρης ότι άν έγκριθί και κλη- ρωθί, θά δημοσιευθί με το ψευδώνυ- μού σου, γιατί με όνομα δέν δη- μοσιεύεται τίποτε στη Σελίδα μας. Έτσι είναι ο κανονισμός.

Ναι. Έγγλέζικο Παλλιδάκι, έ- μαθα τον έγκριτό θάνατο της κα- λής σου θείας και σέ συλληπομάει θερμά. Τι σου είπαν, λέει, στο Σχο- λείο; πώς όποιος άνακαλύπει ψευ- δώνυμο συνδρομητού, παίρνει από μένα βραβείο κι' ο άλλος πληρώνει πρόστιμο; Χά, χά! Και το πρόσ- τιμο; Α, μπά! τίποτε τέτοιο. Άλ- λωτίτικα θά πληρώνε πρόστιμο κι' ο Άκκίλος, πού, καθώς μου γράφει σήμερα, του άνακάλυψε το ψευδώνυ- μού του ο Γιάγκος Δώρης, κι' αυτός θάπαιρνε βραβείο. Αλλά ούτε το ένα θά γίνει ούτε το άλλο.

Χαίρω πολύ, Αροκάρια, πού έρ- χες έπιτέλους το θάρρος. Περίεργο όμως άφου με διαδάξες τόσα χρόνια! Δέν είδες πόσο έπιεικής είμαι στα παιδιά μου; Άφινω δά ότι από έπι- εικεια συ δέν έχεις άνάγκη, γιατί γράφεις όραιότατα όσα αισθάνεσαι. Γράφει μου λοιπόν.

Πολύ μ' εύχαρίστησε το γράμμα σου, Ε. Α. Γραμματικέ. Ο καθηγη- τής πού έσημείωσε κάτω από την έκθεση του έξεδέξαι σου σ' ή δημο- τική είναι μόνον δι' την ποιότητα, κα- πεξά πρέπει να γράφονται εις την καθεμίαν σου, έχει μια παλιά ιδέα πού σήμερα δέν περνά. Η ποιότης είναι το άνώτερο, το ευγενέστερο είδος του λόγου, έπομένως κι' ή γλώσσα της. Αλλά δυά γλώσσες δέν ήταν δυνατό να έχωμε. Έτσι κι' οι πεζογράφοι μεταχειρίζονται σήμερα τη γλώσσα της ποιήσεως. Η καθρεπούσα μένει διά τους νό- μους, τα έπίσημα έγγραφα, τα κα- θαράς έπιστημονικά συγγράμματα κλπ. Αλλά διηγήματα, μυθιστορή- ματα, δράματα και έν γένει λογο- τεχνικά έργα, γράφονται πιά, χω- ρίς έξέτασης, στη δημοτική.

Χαίρω πολύ για τη γνωριμία, Νυ- χτοπούλι, κι' είμαι ένθουσιασμένη με όσα γράφεις. Γι' αυτά τα ση- μεία πάντα με ρωτούν και πρέπει να τα έξηγήσω πάλι για την περιέρ- γεια των νέων συνδρομητών: Λοι- πόν, κάθε τακτικά συνδρομή, έχει από πάνω κάτι γράμματα και κάτι αριθμούς. Π. χ. ή δική σου: ΑΑ— 78, μ' 13. Αυτά είναι συνθηματικά.

Και βοηθούν τον διεκπεραιωτή στην πολύπλοκη υπηρεσία του. Επομέ- νως δέν ενδιφέρουν τον συνδρομη- τή ένδιαφέρουν την υπηρεσία του γραφείου σου. Αυτά, για την περι- έργεια, άρκουν.

Όραίος έπιστολός μου έστειλαν αυτήν την εβδομάδα και οι έξης: Έθνικόν Όνειρον, Πανελλήν Ό- ρισιον, Δημ. Σ. Κόμ, Πανέλλησις Έλπίς, Δοκασίος Άριστέος, Άροί- μα, Φωστήρ, Βίωμας, Βενετική Ε. Τ. Χιώτικο Τριαντάφυλλο, Παιδί του Μέλλοντος, Τριαντάφυλλο, Άνε- μοστροφίλλος, Τριετή Χοροίτρια, Γ. Α. Χουσός και Γέρο Αήμος. Έξτελέσσα τας παραγγελίας των και τους εύχαριστώ όλους για τα καλά των λόγια, εύχες, έσπαθά- ματα, άνανεώσεις.

ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

Κατά παράκλησιν πολλών ένδια- φερόμενων, ή προθεσμία της άπο- στολής ψηφοδεσπίων διά το Δημ- οψήφισμα των Ψευδωνύμων του 1921, παρατείνεται μέχρι τέλους Φε- βρουαρίου 1922. Έχουν λοιπόν καιρό να ένεργήσουν όσοι όποστη- ρίζουν τούτον ή εκείνον τόν... συν- δυασμόν.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αυτήν την εβδομάδα έλαβα τα έξης: Άγροτική Πρωτοχρονία. —Το Άπειρό. —Νοστάλγος. —Η Άναβλαστα. —Έξυπνάδες. —Πορτραίτο κλπ. —Την ώρα που πεθαίνου. —Με τον ηλεκτρισμόν. —Πρώτη φορά για τη Σελίδα. —Άγνωση. —Από τα συμβάντα του Αιγίου. —Η φιλική οπτική του Μ. Αρηνίου. —Το Ψυχο- σάββατο. —Μια καινούργια Βυλα- θήκη. —Η τιμωρία του φούρα- ρη. —Έρωτήματα κλπ. —Ο α- δείος κυνηγός. —Άνένδοτα. —Από τα Φαίδρα. —Παιδικόν Πνεύμα.

Κριτική της προηγουμένης Σελίδος: Για τα ποιήματα του Φού- αίου και του Σκόρπια Φύλλα εί- πνε πολλές φορές. Από τα συνε- ισιμένα τους έπίσης, έβην, καλο- γραμμένα και τρυφερά τα κομμάτια της Τριαντάφυλλειας και της Βε- ατρίκης. Σπαρτά στην Κουλτου- ρίαν του Θάου. Αλη. Νά ένα γερό γεώφω κι' ένα σωστό διηγή- μα. Όμορφο, αληθινό, ψυχολογί- με. Το μόνο πού δέν μου φαίνεται πολύ πιθανόν, είναι το μηχανικό κι- νημά της μηχανής. πού έκανε να δώση κούδύρια στο παιδί της, σ'α να έξασε πώς της είχε πεθάνει. Ο- σο σιγμιαίο κι' αν όποτεθί μ'ας σοκάρι, γιατί δέν μπορούμε να φαν- τασθούμε μια μηχανή να έρχη τέ- τοιο πράγμα έστω για ένα δευτερό- λεπτο. —Η φλογέρα του Τσοπά- νου. Έχει κάποια ειδυλλιακή χά- ρη, αλλά ή στιχομυρία του άτεχνή. —Όλο να σ'α πονάει. Έκ του φυσικού, χαριτωμένο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Ούδέν ψευδώνυμον έγκρίνεται ή ά- ναδεύεται, άν δέν άνοδεύεται υπό του διακιώματος, δη. 3. Τα έγκρινόμενα ή άναδεύόμενα ισχύουν μέχρι της 30 Νο- έμβριου 1922. Όσα άνοδεύονται από Α άνήκουν εις άγόρια και όσα από Κ εις κορίτσια].

Νέα Ψευδώνυμα: Βυζαντινή κ. (ΜΠ.) Λαβύρινθος, α. (ΑΣ.) Κουνοπούλου, κ. (ΠΜ) Έλληνι- κός Ουρανός, α. (ΙΚ.) Θανάτσα, Πνίχτης, α. Άγκαθομάλης, α. Άρ- λίνης, α. Άλθός, α. Ραντι Γκρά, α. Κομφοκοσιδίας, α. Κόμης ντε λα Ψωρά, α. Διογένης, α. (; ;) Μαγευτικό Φως, κ. (ΚΚ.) Αίμα- τοβαμμένη Σπαθή, α. Άγιοαν- πλίτης, α. (ΓΚ.) Κοντοπίδαρη, κ. (ΙΚ.) Νωπή Δάφνη, α. (ΝΜ.) Ρω- μαίος Οίονοσκόπος, α. (ΙΧ.) Ζωή, α. Έλευθερος Θράς, α. (ΒΚ.) Μι- νιόν, κ. (!!!) Ύποψήφιος Γυμνα- σιόπαις, α. (ΓΓ.) Γίνος Βούγας, α. (ΘΓ.) Φρού-Φρού, κ. (ΙΚ.) Ρο- δοπλασμένη Βοσκοπούλα, κ. (ΓΔ.) Νησιωτοπούλα, κ. (ΝΠ.) Ίωνική Αύρα, α. (ΠΕ.) Ναύτης του Αι- γαίου, α. (ΙΤ.) Μυστικοσυλλέκτης, α. (ΝΚ.) Παιδί του Πολέμου, α. (ΗΚ.) Ίππότης δέ Βωδού, α. (ΓΜ.) Έθνική Άρμυα, α. (ΓΚ.) Μικρός Όλύμπιος, α. (ΓΚ.) Ζακυνθινός, α. (ΣΜ.) Μικρασιατόπουλο, α. (ποι- ος ;) Βουναίος, α. (ΓΑ.) Κοητι- κόπαις, α. (ΚΑ.) Τελευταίος Πα- λαιολόγος, α. (ΑΜ.) Σκιά, α. (ΣΙ.) Εανθό Πουλάκι, α. Αίγλη, α. (ΙΑ.) Μέμφης, κ. (ΤΑ.) Πτε- δεύς, α. (ΑΚ.) Ζουμπούλι, α. (ΠΓ.) Ίαπετός, α. (ΓΑ.) Μαρκόνιος, α. ;).

Άναγεώσεις Ψευδωνύμων:

Ιουδήθ, κ. Μυριέλο, κ. Γιούν- τεξ, κ. Βασίλειος Άδάμας, α. Αί- θριος Ουρανός, α. Διογένης Άκρι- τας, α. Γαλανή Σταυροφόρα, α. Έλληνικόν Ίδεώδες, α. Στρατι- λής των Έλλήνων, α. Δικέφα- λος Άετός, α. Άδιαφόρητη, κ. Χιώτικο Τριαντάφυλλο, κ. Κοσμο- μίτητο Έλλάς, α. Παιδί του Μέ- λλοντος, α. Σκιά του Δάσους, α. Ήλιονένητη, Τριαντάφυλλεια, κ. Δάφνη, κ. Ποιήτρια της Ουαλ- λίας, α. Φιλελεύθερη Έλληνο- πούλα, α. Πυροβολία, α. Δια- πλαστούλο, α. Πικροδάφνη κ. Αύρα, κ. Άσπασίος Άριστέος, α. Βεατρίκη, κ.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διά 1 έως 3 το πολύ προτάσεις λεπ. 75. Διά τας περ πλέον 20 λεπτά ή λείεις.

Μικρά Μυστικά έπιθυμούν ν' ανταλλάξουν: Η Γιούντεξ με Ιαστά, Ιέρ. τ. Πόνου, Παναγιάν τ. Ρόδου Λιδυμαίαν, Φιρήν, Φιλέ- ρημον, Ρίταν, Ηβήν, Χαρουγγήν. — Η Δάφνη με Νυκτολούλου, Σκι- άν, Ηλέκτραν, Τούτροπον, Ερρί- κον, Ζυλαμόο, Κουρέλι, Άεροπό- ρον, Άμαρυλλίδα, Φλόγα. —Ο Ό- υμνος Κόττος, με Γιούν του Ψη- λορείτη, Ναυτοπούλο της Κάσσου, Ναυτοπούλο της Θήρας, Ψαριατό Ναυτοπούλο Μικρασιατίνο Διαβο- λάκι. —Η Μαύρη Μάσκα με Ψευ- κιο Γέλιο. —Ο Ίωνικός Ουρα- νός με Ρεμβασμόν, Ψυχής, Άφε- λη Γυμνασιόπαιδα, Ξανθήν Μα-

